Lorenzo Lotto-szőnyeg

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	14781
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 2. FELE
Készítés helye:	Usak
Anyag:	gyapjú
Technika:	gördesz (szimmetrikus) csomózás
Méretek:	hosszúság: 175 cm szélesség: 116 cm csomósűrűség: 899 csomó/dm2

Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményének egyetlen ún. ornamentális stílusú arabeszkmintás szőnyege, egyben a 17. század második felében készült Lorenzo Lotto-szőnyegek jellegzetes darabja. A késői változatokon a szőnyegek mérete egyre kisebb lesz, és a keretsáv a tükör rovására szélesebbé válik.

A szőnyeg vörös színű tükrét két tengelybe szerkesztett, ornamentális-stílusú, végtelenül ismétlődő, sárga arabeszkrács-minta tölti ki. A kétoldalt futó, eredetileg kereszt alakú medalionokból kialakított díszítményből alig több, mint a fele látszik csak, így a minta jellegét veszítve teljesen egybeolvad a mellékszerepet betöltő, nyolcszögű arabeszk-medalionnal. Az ornamentális stílus jellemzője a kilim stílusúnál finomabb rajzú, kampókkal és horgokkal kiegészített arabeszkrács.

Keretének fő sávját vörös alapon váltakozó színű, karéjosan szeldelt szélű, ún. rombusz-medalionok vagy kartusok sora díszíti. Külső mellékbordűrjében sárga alapon vörös-kék színű, fekvő „S” motívumok sora fut, belső mellékbordűrje nincs, a tükör körben kék vonallal határolt.

A szőnyeg készítésének korát illetően megoszlik a szakemberek véleménye. Batári Ferenc a 17. század második felére datálja, vele azonos véleményen van Ştefan Ionescu is, aki hasonlóképpen határozza meg a bukaresti Román Nemzeti Szépművészeti Múzeum (Muzeul Naţional de Artă al României) gyűjteményében lévő és szőnyegünkkel rokon mintájú szőnyeg korát (ltsz. 260/16), míg Michael Franses 16. században készült "ornamentális stílusú arabeszkmintás" szőnyegként közli.

Hasonló, ornamentális stílusú, de nagyobb méretű Lorenzo Lotto-szőnyegen ábrázolja ismeretlen festője az 1665 körül Trencsényben elhunyt Illésházy Gábort ravatalképén (ld. itt).

Irodalom

- Pásztor Emese: *Spectacle and Splendour. Ottoman Masterpieces from the Museum of Applied Arts in Budapest*. Sharjah Museum of Islamic Civilization, Sharjah, 2016. - Cat. 40
- szerző: Pásztor Emese: *Oszmán-török szőnyegek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2007. - Nr. 12.
- Franses Michael: *In Praise of God: Anatolian Rugs in Transylvanian Churches*. Sakip Sabanci Museum, Istanbul, 2007. - Nr. 10.
- szerző: Batári Ferenc: *Oszmán-török szőnyegek. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei I*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 18.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum